

**CENTRE DE LECTURA
REUS 1859**

**IMATGERIA RELIGIOSA:
ELS PASSOS DE SETMANA SANTA**

MARÇ 2009

IMATGERIA RELIGIOSA

Passos de Setmana Santa

Catalunya:

Des del final de l'Edat Mitjana el que es busca en l'art, és la identificació de l'espectador amb el fet observat. L'oració expressada davant de la imatge té més efectivitat. Les representacions religioses tenen fort caràcter didàctic acompanyat d'una lliçó visual i plàstica dels diferents moments de la passió de Crist. La imatge actua de continuació de la paraula i substitueix el llibre.

Aquests misteris, passos, sols o en grup demostren un fet de manera clara i entenedora. Existeix la narració sense llibre i existeix la paraula sense so. Tots els personatges tenen un mínim d'acció que transmeten directament i amb força a l'espectador.

Les imatges de Crist i de la Verge, són escultures que reflecteixen el sofriment i l'amargura i són la millor lliçó plàstica de la teologia del pecat i de la Redempció. La decoració de les escultures, els vestits, la il·luminació, les flors i la majestuositat dels Passos contribueixen a perpetuar la importància del moment que es vol visualitzar.

Segons Joan Amades, el costum continuat de les processons de Setmana Santa a Catalunya comença a final del S.XVII. A Reus des de mitjans del S. XVI hi ha referències documentals sobre celebracions religioses en forma de processó.

Obres a la Biblioteca del Centre de Lectura

- **Art de Catalunya: escultura moderna i contemporània, vol. VII** Barcelona: L'Isard, 1998. Localització: 7(46.71)(09)Art-4 (FONS GENERAL)
- **Catàleg d'escultura i pintura dels segles XVI, XVII i XVIII.** Barcelona: l' Ajuntament, 1996. Localització: 73(46.71)(074)Mus-8 (FONS GENERAL)
- **Diccionario biográfico de artistas de Catalunya.** Barcelona: Millà, 1951-1954. Localització: 7(46.71)(03)Dic-8 (FONS GENERAL)
- **Diccionario "Ràfols" de artistas contemporáneos de Catalunya y Baleares.** Barcelona: Diccionario Ràfols, 1989. Localització: 7.071(46.73)(03)Dic-8 (FONS GENERAL)
- **Història de l'art català, vol. V : època del barroc.** Barcelona: Edicions 62, 1987. Localització: 7(46.71)(09)His-4 (FONS GENERAL)
- **Pérez Santamaria, Aurora** *Escultura Barroca a Catalunya.* Lleida: Virgili & Pagès, 1988. Localització: 73(46.71)"R/S"Ver-8 (FONS GENERAL)
- **Verdaguer i Illa, M. Carme** *L'escultura a Olot .* Olot: Bassegoda, 1987. Localització: 73(46.71)Olo):92-8 (FONS GENERAL)

SETMANA SANTA A REUS

Passos:

Germandat de Sant Josep i Sant Jaume

Pas: El Sant Sopar

Escultor: Pere Bretcha (1952)

Confraria “La Salle”

Pas: L’ Oració a l’Hort de Getsemaní

Escultor desconegut, segle XVI

Confraria de Sant Tomàs d’Aquino

Pas: El petó de Judes

Escultor local: Ramon Ferran (1964)

Confraria de Sant Pere Apòstol

Pas: Pere nega a Jesús

Escultor local: Joan Rebull (1958)

Confraria Nostre Pare Jesús a la Columna

Pas: Nostre Pare Jesús a la Columna

Escultora: Teresa Vidal (1952)

Confraria Jesús de l’Amargura

Pas: Jesús troba a la seva Santíssima Mare

Escultor: Josep Busquets, de Valls (1951)

Confraria de la Verge de l’Amargura

Pas: Verge de l’Amargura

Escultor: Claudi Rius (1941)

Confraria del nostre Pare Jesús del Calvari

Pas: Nostre Pare Jesús del Calvari
Escultor local: Modest Gené (1944)
Pas: Verge del Calvari
Escultor: Joan Salvadó (1952)

Confraria Jove de la Verònica

Pas: La Verònica
Escultor: Camps Arnau (1950)

Germandat de Sant Miquel Arcàngel

Pas: Segona caiguda de Jesús
Escultor local: Ramon Ferran (1944)

Congregació Mariana de la Mare de Déu de Misericòrdia i St. Lluís Gonzaga

Pas: "Ecce Mater Tua"
Escultor: desconegut (1942)

Reial Congregació de la Puríssima Sang de N.S.J.

Pas: Sant Crist de la Sang
Escultor local: Modest Gené (1940)
Pas: Verge de la Soledat
Escultor local: Joan Sotoca (1941)
Pas: Creu dels Ollers
Escultor: desconegut (1630)

Cavallers del Sant Sepulcre

Pas: El Sant Sepulcre
Escultor local: Modest Gené (1941)

Pia Germandat de St. Isidre i Santa Llúcia

Pas: El davallament de la Creu
Escultor: Agustí Pujol II (1620-30)

Confraria de Sant Bernat Calvó del barri Fortuny

Pas: La Pietat
Escultor: Martí Llauredó (1955)

Arxicofradia Sant Crist de la Creu

Pas: Sant Crist de la Creu
Escultor: Anònim (1939)

Obres a la Biblioteca del Centre de Lectura

- **Cromos de la Setmana Santa a Reus.** Tarragona: Diari de Tarragona, 1996. Localització: 232.9(46.71)Cro-g.gol. (REUS)
- **Guix Sugranyes, Josep M.** *Història de la Reial Congregació de la Puríssima Sang de N. S. Jesucrist de Reus (segles XVI-XX).* Reus: Reial Congregació de la Puríssima Sang, 1990. Localització: 255(46.71)"Q/U"Gui-8 (REUS)
- **Olivé i Boqué, Núria.** *Religió, tradició o cultura? : les processons de Setmana Santa a Reus.* Reus: l'autora, 1991. Localització: 232.96(46.71)Oli-4(REUS)
- **Martorell Jareño, Pere.** *Pregons de Setmana Santa : Reus, 1951-1988.* Reus: l'autor, 1988. Localització: 232.96(46.71)Mar-(REUS)
- **Setmana Santa : Programes : 1947-2008** Reus. C-Setmana Santa (REUS)
- **Setmana Santa : Reus 1992.** Reus: Associació de Confraries de Setmana Santa de Reus, 1992. Localització: C-Setmana Santa (REUS)
- **Violant i Simorra, R.** *Etnografia de Reus i la seva comarca: vol. IV* Reus : Asociación de Estudios Reusenses: 1959. Localització: 015(Rosa de Reus),19-8(REUS)

Monografies

- **Corredor Matheos, J.** *L'escultura de Joan Rebull*. Barcelona: Àmbit Serveis, 1991. Localització: 73(Rebull)Cor-4 (REUS)
- **Homenatge a l'escultor reusenc Modest Gené i Roig.** Reus: [s.n.], 1984. Localització: C-XXVI-(REUS), núm. 16
- **Ramon Ferran i Pagès: resum biogràfic.** Reus: [s.n.], [197-?] Localització: C-XXXVIII(REUS), núm. 9
- **Ramon Ferran : entre l'ètica i l'estètica.** Reus: Institut Municipal de Museus, 2008 Localització: 73(Ferran)Fer-4(REUS)
- **Solé, Domènec.** *Modest Gené i Roig : missioner de l'art.* Reus: l'autor, 1984. Localització: 92(Gene)Sol-8(REUS)
- **Solé, Domènec.** *L'obra pública de l'escultor Modest Gené a Reus.* Reus: l'autor, 2005. Localització: 73(Gene)Sol-8 (REUS)

Premsa

- *Semana Santa.* Semanario Católico de Reus, Año XLI, 1936, núm. 15 (monogràfic) Localització: 2(05)(46.71)Sem-fol (HEMEROTECA)
- *Setmana Santa 1976.* Reus, Semanario de la Ciudad, Año XXV, 1976, núm. 1253 (monogràfic) Localització: 05(46.71)Reu-fol.(HEMEROTECA)

SETMANA SANTA A TARRAGONA

Passos:

Gremi de Marejants

Pas: El Sant Sopar

Escultor: Emili Solé Carcolé (1995)

Pas: El Sant Enterrament

Escultor: Salvador Martorell (1942)

Confraria "La Salle"

Pas: L' Oració a l' Hort

Escultor: Messeguer-Rius (1942)

Pas: Vetlleu i pregueu

Escultor: Josep Llimona (destruït 1936)

Confraria de Pescadors

Pas: La presa de Jesús

Escultor: Jaume Satorras

Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist

Pas: La Flagel·lació

Escultor: Innocenci Soriano Montagut (1948)

Confraria del Cristo del Buen Amor y Nuestra Señora de la Amargura con San Juan Evangelista

Pas: El Cristo del Buen Amor

Escultora: Maria Mercè Bessó (Reus) (1995-1996)

Pas: Ntra. Señora de la Amargura con San Juan

Escultor: Jesús Méndez Lastrucci (2006)

Germandat del Sant Ecce Homo

Pas: Hecce Homo

Escultor: Emili Solé i Carcolé (1994)

Germandat del Nostre Pare Jesús de la Passió

Pas: Jesús de la Passió

Escultor: Lluís M. Saumells (1993)

Reial Germandat de Jesús Natzaré

Pas: El Cirineu

Escultor: Antoni Parera (1930)

Pas: Jesús Natzaré

Escultor: Salvador Martorell (1939)

Pas: Jesús és despullat de les seves vestidures

Escultor: Agustí Ballester (1961)

Reial i Venerable Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist i de la Santíssima Verge de la Soledat

Pas: El Crist dels Penitents

Escultor: Soriano Montagut (1961)

Pas: El Sant Crist de la Sang

Escultor: Salvador Martorell (1940)

Congregació del Venerat Cos de Jesucrist en el descendiment de la Creu

Pas: Descendiment de la Creu

Escultor: R. Bohigas (1953)

Gremi de Pagesos de Sant Llorenç i Sant Isidre

Pas: La Pietat

Escultor: Josep M. Jujol (ca. 1940)

Pas: El Sant Sepulcre

Escultor: desconegut (1751)

Il·lustre Confraria de Sant Magí, màrtir de Barcelona

Pas: El retorn del Calvari

Escultor: Joan Salvadó i Voltas (1941)

Congregació de senyores de la Mare de Déu de la Soledat

Pas: La Soledat

Escultor: Camps i Arnau (1941)

Germandat del Nostre Pare Jesús de la Passió

Pas: Entrada de Jesús a Jerusalem

Empresa d' escultura religiosa de Santiago Lara
Molina

(Setmana Santa de Tarragona: processó del Sant Enterrament).Tarragona : Diari de Tarragona, [2004?]
Localització: Biblioteca Pública de Tarragona)

Obres a la Biblioteca del Centre de Lectura

- **Ramon i Maixé, Joan Carles – Jaume Fontanet i Torres – Josep M. Sabaté i Bosch.** *Divendres Sant a Tarragona.* Tarragona: Edicions Tàrraco, 1997. Localització 398.33(46.71)Ram-4
- **Setmana Santa : 2002 : Tarragona.** Tarragona: Associacions de la Setmana Santa de Tarragona, 2002. Localització: 398.33(46.71)Set-4

Articles de premsa

- **Mercè Bessó al Diari de Tarragona**
Articles sobre el pas: “El Cristo del Buen amor”
Any 1995, 23 de juliol, p. 17
Any 1995, 3 d'octubre, p. 17
Any 1995, 9 d'octubre, p. 7
Any 1995, 22 d'octubre, p. 20
Any 1996, 17 de març, p. 19
Any 1996, 31 de març, p. 20
Any 1996, 21 de setembre, p. 17
Any 1997, 23 de març, p. 18

EL DRAMATISME HISPÀ

L'expressió del barroquisme, particularment en escultura, representa l'esperit més eminentment popular de l'art espanyol. La seva estètica i les seves fórmules d'emissió del sentiment artístic s'assenten en una manera d'arribar al poble amb una acceptació rotunda i identificadora. Per aquesta raó, figures com Gregorio Fernández, Alonso Cano, els Mena, els Mora, Martínez Montañés o Pedro Roldán són, des de les seves especials sensibilitats, els exponents més grans d'una forma de portar l'art a l'ànima de tots, infonent religiositat i ideals de bellesa perfectament identificables i entenedors per l'espectador. El dramatisme hispà es fa ara més acusat, amb un realisme que neix com a personalització d'una espiritualitat i que es mostra en gests i posats en què el dolor i l'angoixa són immediats a la recerca de l'emoció dels fidels.

Escola de Castella:

Gregorio Fernández: (Saria?,Galícia, ca. 1576 – Valladolid, 1635)

Passos de Setmana Santa:

L' Ascensió al Calvari (1614)

Davallament de la Creu

La Flagel·lació (1623)

La Pietat (1617)

Crist jacent (1614)

Escola Andalusà:

Martínez Montañés, Juan: (Alcalá la Real, 1568 – Sevilla 1649)

Passos de Setmana Santa:

Jesús de la Passió (ca. 1619)

Crist dels calzes o de la clemència (1603)

Mesa, Juan de: (Còrdova , 1586 – Sevilla 1627)

Passos de Setmana Santa;

Crist de l' amor Diví

Crist del gran poder

El Crist (1622)

Jesús de la bona mort

Roldán, Pere (Sevilla, ca. 1624 – 1699)

Passos de Setmana Santa:

Crist flagel·lat

Jesús Natzarè

Jesús en el despreci d' Herodes

Cano, Alonso (Granada 1601 – 1667)

Passos de Setmana Santa:

Crist de la bona mort

Immaculada

Mora, José de (Porreras 1614 – Granada 1684)

Passos de Setmana Santa:

Crist de la Misericòrdia

Múrcia:

Salzillo, Francisco (Múrcia 1707 – 1783)

Passos de Setmana Santa:

La Caiguda (1752)

La pregària a l'hort (1752)

El Sant Sopar (1763)

La traïció de Judes (1763)

La flagel·lació (1777)

Obres a la Biblioteca del Centre de Lectura

- **Ars Hispaniae: historia universal del arte hispánico: vols. XVI i XVII.** Madrid: Plus Ultra, 1958. Localització: 7(46)Ars-4(FONS GENERAL)
- **Diccionario universal del arte y de los artistas : escultores.** Barcelona: Gustavo Gili, 1970. Localització: 73(03)Dic-8 (FONS GENERAL)

- **Gamonedá, Antonio.** *Zamora*. León: Everest, 1970. Localització: 91(082.1)Eve(Gam)-12 (FONS GENERAL)
- **Historia del Arte: vol. VIII.** Barcelona: Salvat Editores, 1976. Localització: 7(09)His-4 (FONS GENERAL)
- **Martín González, Juan José** *Escultura Barroca en España : 1600-1770*. Madrid: Cátedra, 1983. Localització: 7(082.1)Cat(Mar)-8 (FONS GENERAL)
- **Regidor, Máximo.** *Valladolid*. Madrid: Everest, 1975. Localització: 91(082.1)Eve(Reg)-12 (FONS GENERAL)
- **Subias Galter, Juan** *Imágenes españolas de Cristo*. Barcelona: Ediciones Selectas, 1943. Localització: 73.046(46)Sub-8 (FONS GENERAL)
- **Summa Artis: historia general del arte : vols. XVIII, XXVI i XXVII.** Madrid: Espasa-Calpe, 1967,1982,1984. Localització: 7(09)Sum-4 (FONS GENERAL)
- **El Viajero: Murcia.** Madrid: El País, 2005. Localització: 91(46)(082.1)Via,23-12 (FONS GENERAL)

Monografies

- **Gómez-Moreno, Maria Elena.** *Juan Martínez Montañés*. Barcelona: Ediciones Selectas, 1942. Localització: 73(Mar)Gom-8
- **Hernández Díaz, José.** *Martínez Montañés*. Madrid: Publicaciones Españolas, 1968. Localització: 082.1Tem, 491-8

**BIBLIOTECA
CENTRE DE LECTURA DE REUS
C/Major, 5
43201 Reus
www.centrelectura.cat/Biblioteca
email: biblioteca@centrelectura.cat
Telf: 977773112/ 977128037**

HORARI

Hivern

- de dilluns a divendres de 10.00 h. a 13.00 h. i de 17.00 h. a 20.30 h.
- dissabtes de 10.00 h. a 13.00 h. i de 17.00h a 20.00h.

Estiu

- de dilluns a divendres de 10.00 h. a 13.00 h. i de 17.00 h. a 20.00h.
- dissabtes de 10.00 h. a 13.00 h. (juliol i setembre)
(dissabtes agost tancat)

